

Силабус курсу

ЧИСЕЛЬНІ МЕТОДИ ТА ПРОГРАМУВАННЯ

Освітньо-професійна програма: «Штучний інтелект»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність: 122 «Комп'ютерні науки»

Рік навчання: II, Семестр: IV

Кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

к.т.н., доцент Загородня Діана Іванівна

Контактна інформація

dza@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Метою дисципліни «Чисельні методи та програмування» є набуття теоретичних і практичних знань з основ апарату чисельних методів, методів розв'язку математично формалізованих задач, вивчення чисельних методів розв'язання задач прикладної та обчислювальної математики, які охоплюють такі класи задач, як розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь, відновлення і наближення функцій, чисельне диференціювання та інтегрування функцій, знаходження коренів нелінійних рівнянь і їх систем, знаходження значення і точки мінімуму функції однієї і багатьох змінних, розв'язання задачі Коші і крайових задач для звичайних диференціальних рівнянь і їх систем та диференціальних рівнянь з частинними похідними.

Структура курсу

Години (лек./лаб.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/-	Тема 1. Вступ до чисельних методів. Загальні поняття	Розуміти поняття чисельних методів. Знати основні терміни, характеристики чисельних методів. Вміти визначати абсолютну та відносну похибки, визначати похибки при арифметичних обчисленнях. Розуміти обернену задачу похибок.	Опитування під час заняття
2/6	Тема 2. Чисельні методи розв'язання нелінійних рівнянь	Розуміти та знати чисельні методи розв'язання рівнянь. Вміти проводити оцінку наближеного значення кореня. Вміти запрограмувати метод хорд, дотичних, дихотомії, комбінований метод, метод простої ітерації	Опитування, лабораторна робота
2/6	Тема 3. Чисельні методи розв'язання систем лінійних рівнянь	Знати і розуміти методи Крамера, Жордана-Гауса, Гауса, метод оберненої матриці, метод простої ітерації та метод Зейделя. Вміти їх запрограмувати.	Опитування, лабораторна робота
4/4	Тема 4. Інтерполяції функцій.	Знати і розуміти суть	Опитування,

	Апроксимація функцій. Екстраполяція та наближення функцій	інтерполювання, формули лінійного інтерполювання, інтерполяційних многочленів Лагранжа, Ньютона першого виду та Ньютона другого виду. Здійснювати вибір вузлів інтерполяції та виду інтерполяційного многочлена в залежності від поставленої задачі. Вміти їх запрограмувати.	лабораторна робота
2/4	Тема 5. Методи чисельного диференціювання	Розуміти та знати постановку задачі наближеного диференціювання. Вміти проводити наближене диференціювання за допомогою інтерполяційного многочлена Ньютона та графічним методом.	Опитування, лабораторна робота
4/6	Тема 6. Методи наближеного інтегрування функцій	Розуміти та знати основні методи чисельного інтегрування функцій. Вміти запрограмувати методи прямокутників, трапецій, Сімпсона, Монте-Карло. Вміти визначати похибки у формулах інтегрування.	Опитування, лабораторна робота
2/4	Тема 7. Наближені методи розв'язування звичайних диференціальних рівнянь	Знати та розуміти методи Ейлера, Рунге-Кутта, багатокроковий метод Адамса, багатокроковий метод Мілна. Вміти визначати стійкість методів.	Опитування, лабораторна робота
2/2	Тема 8. Задачі лінійного програмування	Вміти здійснювати побудову математичних моделей проблемних ситуацій. Знати основні поняття про задачі лінійного програмування та основні типи задач, які приводять до задач лінійного програмування.	Опитування, лабораторна робота
4/6	Тема 9. Методи розв'язування задач лінійного програмування	Розуміти та знати основні підходи до розв'язування задач лінійного програмування, симплекс-метод. Вміти розв'язувати задачі за допомогою симплекс-таблиць. Вміти проводити виділення вихідного базису.	Опитування, лабораторна робота
4/4	Тема 10. Методи оптимізації	Розуміти та знати методи оптимізації функцій, що диференціюються, методи оптимізації функцій, що не диференціюються, а також основні типи задач та методів багатокритеріальної оптимізації.	Опитування, лабораторна робота

Літературні джерела

1.Електронний курс з дисципліни «Чисельні методи та програмування» для студентів галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» на платформі Moodle ЗУНУ /Загородня Д.І., Биковий П.Є. - Тернопіль, 2021. <https://moodle.wunu.edu.ua>.

2.Загородня Д.І., Биковий П.Є. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Чисельні методи та програмування» для студентів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки». - Тернопіль: ЗУНУ, 2021. - 100 с.

3.Загородня Д.І., Биковий П.Є. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Чисельні методи та програмування» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» – Тернопіль, ЗУНУ, 2022. – 72с.

4.Загородня Д.І., Биковий П.Є. Методичні вказівки до виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Чисельні методи та програмування» для студентів спеціальності «Комп'ютерні науки». - Тернопіль: ЗУНУ, 2021. - 12 с.

5.Андруник В.А., Висоцька В.А., Пасічник В.В., Чирун Л.Б., Чирун Л.В. Чисельні методи в комп'ютерних науках: навчальний посібник – Львів: Видавництво «Новий світ – 2000», 2020. – 470 с.

6.Чисельні методи: Навчальний посібник / Волонтир Л.О, Зелінська О.В., Потапова Н.А., Чіков І.А., Вінницький національний аграрний університет. – Вінниця: ВНАУ, 2020 – 322 с.

7.Методи обчислень: Частина 1. Чисельні методи алгебри: навч. посіб. для студ. спеціальності 113 «Прикладна математика», спеціалізації «Наука про дані (Data Science) та математичне моделювання» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В. В. Третиник, Н. Д. Любашенко. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 138 с.

8.Костюченко А.О. Основи програмування мовою Python: навчальний посібник. - Ч.: ФОП Баликіна С.М., 2020. - 180 с.

9.Eric Sullivan. Numerical Methods: An Inquiry Based Approach with Python. Independently published. – 2020. – 408 p.

10. Qingkai Kong, Timmy Siau, Alexandre Bayen. Python Programming and Numerical Methods: A Guide for Engineers and Scientists 1st Edition. – Academic Press. – 2020 – 480 p.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Екзамен
20%	20%	20%	40%
1. Виконання та захист лабораторних робіт (4 роботи по 10 балів) – 40 балів 2. Модульна контрольна робота – 60 балів	1. Виконання та захист лабораторних робіт (4 роботи по 10 балів) – 40 балів 2. Ректорська контрольна робота – 60 балів	1. Виконання завдань під час тренінгу – 20 балів 2. Написання та захист КПЗ – 80 балів	1.Тестові завдання (25 тестів по 2 бали) – 50 балів 2.Завдання 1 – 25 балів 3.Завдання 2 – 25 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)